

Sri Sundarakanda Nauham

Day 2 - Sargas 2-9

Courtesy:

Upanishad Siddhanta Acharya Peetham

www.jeeyarkakinada.com

పారాయణారంభమున చదువవలసిన శ్లోకములు
ఆచార్యస్తుతిః

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం, ధీభక్త్వాది గుణర్థవమ్,
యతీంద్రప్రవణం వందే, రమ్యజామాతరం మునిమ్   1

లక్ష్మీనాథసమారంభం, నాథయామున మధ్యమామ్,
అస్వదాచార్య పర్యంతాం, వందే గురుపరంపరామ్   2

యో నిత్య మచ్యుతపదాంబుజ యుగృరుక్క,
వ్యామోహత స్తుదితరాణి తృణాయమేనే,
అస్వద్వరో ర్ఘగవతోఽన్య దయైకసింధోః,
రామానుజన్య చరణ శరణం ప్రపద్యే.   3

మాతాపిత యువతయస్తనయా విభూతిః,
సర్వం యదేవ నియమేన మదన్యయానామ్,
అద్యస్య నః కులపతేః వకుళాభీరామం,
శ్రీమత్తదంప్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ఖు   4

భూతం సరశ్చ మహాదాహ్యయ భట్టనాథ,
శ్రీ భక్తిసార కులశేఖర యోగివాహన్,
భక్తాంప్రియేణ పరకాలయతీంద్ర మిత్రాన్,
శ్రీమత్ పరాంకుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్.   5

పితామహస్వాపి పితామహాయ, ప్రాచేతనాదేశ ఘలప్రదాయ,
శ్రీ భాష్యకారోత్తమ దేశికాయ, శ్రీశైలపూర్ణాయ నమో నమస్తుతి. 6

కూజంతం రామరామేతి, మధురం మధురాక్షరమ్,
ఆరుహ్య కవితాశభాం, వందే వాల్యుకికోకిలమ్.

వాల్మీకీ ర్యానిసింహాస్య, కవితావనచారిణః.
శృంగార రామకథానాదం, కో న యూతి పరాంగతిమ్.

యః పిబన్ సతతం రామ, చరితామృతసాగరమ్,
ఆతృప్రత్యం మునిం వందే, ప్రాచేతన మకల్యషమ్.

గొప్పదీకృతవారాళిం మశకీకృతరాక్షసమ్,
రామాయణ మహామాలా, రత్నం వందే ఉనిలాత్మజమ్ 10

ఆంజన్యానందనం పీరంగు జానకీశోకవాసనమ్,
కపీళ మక్కలంతారం, వందే లంకాభయంకరమ్ 11

ఆమిషీకృత మార్గండం, గోప్యదీకృత సాగరమ్,
తృణికృత దశగ్రీవమ్, ఆంజనేయం నమామ్యహమ్ 12

మనేజమం మారుతట్లుయై వెగం, జితెంద్రియం బుధీమతాం పరిష్వమే,
వాతావర్జం వానరయూఢ ముఖ్యం, శ్రీరామమాతం శిరసానమామి. 13

ఉల్లంఘ్య స్నిగ్ధః నిలిలం పరీలం, యశ్చకవప్పొం జనకాత్మజయః,
ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం, నమామి తం ప్రాంజలి రాంజనేయమ్. 14

ఆంజనేయ మతిపాటులనవనం, కాంచనాద్రికమనీయ విగ్రహమ్,
పారిజాత తరుమూల వాసినం, భావమామి పవమాన నందనమ్. 15

యత్ యత్ రఘునాథ కీర్తనం, తత్ తత్ కృత మష్టకాంజలిమ్,
బాప్పవారి పరిపూర్ణ లోచనం, మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్. 16

వేద వేద్య పరేపుంసి, జాతే దశరథాత్మజే,
వేదః ప్రాచేతసా దాసీత, సాక్షాత్ రామాయణాత్నా. 17

తదుపగత సమాస సంధియోగం
సమమధులోపనతార్థ వాక్యబద్ధమ్,
రఘువరచరితం మునిప్రణీతం,
దశరథస్కృ వథం నిశామయధ్యమ్. 18

శ్రీరఘువం దశరథాత్మజ మప్రమేయం,
సీతాపతిం రఘుకులాన్యయ రత్నదీపమ్,
ఆజానుబాహు మరవిందదళాయతాక్తం,
రామం నిశాచరవినాశకరం నమామి 19

వైదేహి సహితం సురుద్రమతలే శైఖే మహామండపే
మధ్య పుష్పక మాసనే మణిమయే వీరాసనే సుస్థితమ్,
అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం
వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరిపృతం రామం భజే శ్యామలమ్.

శ్రీరామం భజే శ్యామలమ్

(ఇంతవరకు విన్నపించి ఇక సంపుటీకరణ
శ్లోకములు చదివి పారాయణ ప్రారంభించవచ్చును.)

సంపుటీకరణ శ్లోకములు

- శ్లో॥ అవదామవహర్షారం,
దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం,
భూయోభూయో నమామ్యహం ॥
- శ్లో॥ శంపామధ్య స్నురన్నీల,
తోయద ద్వ్యతి విగ్రహం ।
సీతయా ఆలింగితం రామం,
కలయే అభీష్ట సిద్ధయే ॥
- శ్లో॥ ధర్మాత్మా సత్యసంధక్ష,
రామో దాశరథిర్యది ।
పౌరుషేచ అప్రతిద్వంద్యః,
శరైనం జపి రావణిమ్ ॥
- శ్లో॥ సకృవేవ ప్రపన్మాయ,
తవాస్నీతి చ యాచతే ।
అభయం సర్వభూతేభ్యే,
దదామ్యేతత్ ప్రతం మమ ॥
- శ్లో॥ త్వమస్నైన్ కార్యనిర్యగే,
ప్రమాణం హరిసత్తమి ।
రాఘవః త్వత్సనమారంభాత్,
మయియత్వపరో భవేత్ ॥

హరిఃఛమ్
ఓమ్ శ్రీరామాయ నమః
శ్రీ మద్రామాయణే, సుందరకాండే
ప్రథమ స్వర్గః (1)

న సాగరం దానవపన్నగాయుతం
బలేన విక్రమ్య మహార్మిలినం
నిపత్య తీరే చ మహాదధే ప్రదా
దదర్మ లంకాం అమరావతీ ఏష.

201

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే,
చతుర్వింశత్తు సహస్రికాయాం, సంఖోతాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే ప్రథమ స్వర్గః.

ద్వాతీయ స్వర్గః (2)

న సాగర మనాధృష్యం, అతిక్రమ్య మహాబలః
త్రికూటశిథిరే లంకాం, స్థితాం స్వేష్ట దదర్మ హ.

1

తతః పాదపముక్కేన, పుష్పవర్షేణ ఏర్యవాన్
అభివృష్టః స్థిత ప్రత, బభో పుష్పమయో యథా.

2

యోజనానాం శతం శ్రీమాన్, తీర్మాణాం ప్ర్యతమ విక్రమః
అనిక్యసన్ కపి ప్రత, న గ్రాని మధిగచ్చతి.

3

శతా స్వహం యోజనానాం, క్రమేయం సుబహా స్వాపి
కిం పునస్సాగర స్వాప్తం, సంభ్యాతం శతయోజనమ్.

4

- న తు పీర్యవతాం శైఘ్రః, ప్లవతామపి చేత్తమః
జగామ వేగవాన్ లంకాం, లంఘయిత్యా మహోదధిమ్. 5
- శాద్యలాని చ నీలాని, గంధవంతి వనాని చ
గండవంతి చ మధ్యేన, జగామ నగవంతి చ. 6
- శైలాంశ్చ తరు సంభన్నాన్, వనరాజీశ్చ పుష్టితాః
అభిచక్రామ తెజస్స్య, హనుమాన్ ప్లవగర్భభః. 7
- న తస్మి న్నుచలే తిష్ఠన్, వనాని ఉపవనాని చ
న నగాగ్రే చ తాం లంకాం, దదర్ప పవనాత్మజః. 8
- సరళాన్ కర్మికారాంశ్చ, ఖర్మారాంశ్చ సుపుష్టితాన్
ప్రియాలాన్ ముచులిందాంశ్చ, కుటజాన్ కేతకానపి. 9
- ప్రియంగున్ గంధహృద్భాంశ్చ, నీపాన్ సప్తచ్చదాన్ ప్రథ
అసనాన్ కోవిదారాంశ్చ, కరవీరాంశ్చ పుష్టితాన్. 10
- పుష్టుభారనిబద్ధాంశ్చ, తథా ముకులితా నపి
పాదపాన్ విహగాకీర్ణాన్, పవనాథూతమస్తకాన్. 11
- హంస కారండవాకీర్ణాః, వాపీః పద్మేత్యలాయుతాః
అక్రీడాన్ వివిధాన్ రమ్యాన్ వివిధాంశ్చ జలాశయాన్. 12
- సంతతాన్ వివిధై ర్ఘ్యక్షైః, సర్వర్థు ఫలపుష్టితైః
ఉద్యానాని చ రమ్యాణి, దదర్ప కపికుంజరః. 13
- సమాసాద్య చ లక్ష్మీవాన్, లంకాం రావణపాలితాం
పరిభాభి స్నేహద్వాభిః, సోత్యలాభి రలంకృతామ్. 14

- సీతాపహరణార్థేన, రావణేన సురక్షితాం
సమంతాత్ విచరదిభుశ్చ, రాక్షసై రుగ్రధన్విభి� 15
- కాంచనే నావృతాం రమ్యాం, ప్రాకారేణ మహాపురీం
గృహైశ్చ గ్రహసంకాశైః, శారదాంబుద సన్నిఖైః. 16
- పాండురాభిః ప్రతోభిభిః ఉచ్చాభి రభిసంవృతాం
అట్టులక శతాకీర్ణాం, పతాకాధ్య జమాలినిమ్. 17
- తోరజైః కాంచనై ర్షివైః, లతాపంక్తి విచిత్రితైః
దదర్మ హనుమాన్ లంకాం, దివి దేవపురీం యథా. 18
- గిరిమూర్ఖ్యై సీతాం లంకాం, పాండురై ర్ఘవనై శుఖైః
దదర్మ స కపిశ్రేష్టః, పుర మాకాశగం యథా. 19
- పాలితాం రాక్షసైంద్రేణ, నిర్మితాం విశ్వకర్మణ
ఘ్నమానా మివాకాశే, దదర్మ హనుమాన్ పురీమ్. 20
- పత్రప్రాకార జఘనాం, విపులాంబు నవాంబరాం
శతభుషాల కేశాన్నాం, అట్టులక వతంసకామ్. 21
- మనసేవ కృతాం లంకాం, నిర్మితాం విశ్వకర్మణ
ద్వార ముత్తర మాసాద్య, చింతయామాస వానరః. 22
- కైలాస శిఖర ప్రభ్యాం, ఆలిఖస్తీ మివామ్యురం
డీయమానా మివాకాశం, ఉచ్చితై ర్ఘవనేత్రమైః. 23
- సంపూర్ణాం రాక్షసై శ్రేదైః, నాగై ర్ఘగవతీ ఏవ
అచిన్యాం సుకృతాం సృష్టాం, కుబేరాధ్యపితాం పురా. 24

- దంప్రిభి రుహుభి శ్చారైః, శూల పట్టస పాణిభి:
రక్తితాం రాక్షసై ర్భైరైః, గుహ మాశీవిషై రివ. 25
- తస్యాశ్చ మహాతీం గుప్తిం, సాగరం చ నిరీక్ష్య సః
రావణం చ రిపుం ఘోరం, చింతయామాస వానరః 26
- ఆగత్యా పీహ హరయో, భవిష్యంతి నిరథకాః
న హి యుధేన వై లంకా, శక్య జేతుం సురై రపి. 27
- జమాం తు విషమాం దుర్గాం, లంకాం రావణపాలితాం
ప్రాప్యాపి స మహాబాహుః, కిం కరిష్యతి రాఘవః. 28
- అవకాశో న సాంత్యస్య, రాక్షసే ష్వాఫిగమ్యతే
న దానస్య న భేదస్య, నైవ యుద్ధస్య దృశ్యతే. 29
- చతుర్భూమేవ హి గతిః, వానరాణాం మహాత్మనాం
వాలిపుత్రుస్య నీలస్య, మమ రాజుశ్చ ధీమతః. 30
- యావ జ్ఞానామి వైదేహిం, యది జీవతి వా న వా
తత్త్వైవ చింతయిష్యామి, దృష్టౌ తాం జనకాత్మజామ్. 31
- తతస్య చింతయామాస, ముహూర్తం కపికుంజరః
గిరిశ్చంగే స్థిత స్తస్మిన్, రామ స్యాభ్యుదయే రతః. 32
- అనేన రూపేణ మయా, న శక్య రక్తసాం పురీ
ప్రవేష్టం రాక్షసై ర్భూప్తా, త్రుఱై ర్భూలసమన్యతై. 33
- ఉగ్రోజసో మహావీర్యాః, బలవంతశ్చ రాక్షసాః
వంచనియా మయా సర్వే, జానకీం పరిమార్గతా. 34

- లక్ష్మీ లక్ష్మీణ రూపేణ, రాత్రే లంకాపురీ మయా
ప్రవేష్టం ప్రాప్తకాలం మే, కృత్యం సాధయితుం మహాత్. 35
- తాం పురీం తాదృశీం దృష్ట్యో, దురాధర్వం సురాసురైః
హనూమాన్ చింతయామాస, వినిశ్చిత్యై ముహసుర్యహాః. 36
- కేనోపాయేన పశ్యేయం, మైథిలీం జనకాత్మజాం
అదృష్టౌ రాక్షసేంద్రేణ, రావణేన దురాత్మనా. 37
- న వినశ్యేత కథం కార్యం, రామస్య విదితాత్మనః
ఏకా మేకశ్చ పశ్యేయం, రహితే జనకాత్మజాం. 38
- భూతాక్షరా విపద్యంతే, దేశకాల విరోధితాః
విక్షబం దూత మాసాద్య, తమ సూర్యోదయే యథా. 39
- అర్ధానర్ధాంతరే బుధ్మిః, నిశ్చితాంపి న శోభతే
ఘూతయంతి హి కార్యాణి, దూతాః పండితమానినః. 40
- న వినశ్యే త్రఫం కార్యం, వైక్షబ్యం న కథం భవేత్
లంఘనం చ సముద్రస్య, కథం ను స వృథా భవేత్. 41
- మయి దృష్టే తు రక్షేభి, రామస్య విదితాత్మనః
భవే ద్వ్యార్థ మిదం కార్యం, రావణానర్థ మిచ్చతః. 42
- నహి శక్యం క్యచిత్ స్థాతుం, అవిజ్ఞాతేన రాక్షసైః
అపి రాక్షసరూపేణ, కిము తాన్యేన కేనచిత్. 43
- వాయుర ప్యాత న జ్ఞాతః, చరేదితి మతి ర్మమ
న హ్యాస్తి అవిదితం కించిత్, రాక్షసానాం బలీయసామ్. 44

ఇహిం యది తిష్ఠామి, స్నేన రూపేణ సంవృతః
వినాశ ముపయాస్యామి, భర్తురర్థశ్చ హియతే. 45

తద్వాం స్వేన రూపేణ, రజన్యాం ప్రస్వతాం గతః
లంకా మఖిపతిష్యామి, రాఘవ స్వ్యర్థసిద్ధయే. 46

రావణస్య పురీం రాత్రే, ప్రవిశ్య సుదురాసదాం
ఏచిన్యన్ భవనం సర్వం, త్రుక్క్యమి జనకాతృజామ్. 47

ఇతి సంచింత్య హనుమ, పూర్వ స్వాస్తమయం కపిః
అచకాంక్షే తదా ఏరో, వైదేహ్య దర్శనోత్సుకః. 48

సూర్యే చా ప్రతిం గతే రాత్రి, దేహం సంక్లిష్ట మారుతి:
పృష్ఠదంశక మాత్ర స్నన్, బభూ వాయుత దర్శనః. 49

ప్రదోషకాలే హనుమాన్, తూర్పు ముత్తప్పుత్వు వీర్యవాన్
ప్రవివేశ పురీం రమ్యాం, సువిభక్త మహాపథామ్. 50

ప్రసాదమాల వితతాం, ప్రంబి: కాంచనరాజై:
కాతకుంభమయ్యె ర్భాలై:, గంధర్వ నగరోపమామ. 51

సప్తబోమష్ట భాష్యమ్), సదదర్న మహాపురీం
తలైః స్వచ్ఛిక సంకీర్తిః, కార్తస్వరవిభూషితిః. 52

వైష్ణవ మతచిత్రేశు, ముక్కపాలవిరాజితై:
తలై తృపుఫిరే తాని, భవనాన్యంత రక్షసామ. 53

కంచనాని విచిత్రాణి, తోరణాని చ రక్షసాం
లంకా ముద్యేతయమాసుః, సర్వత స్నమలంకృతామ్. 54

ఆచింత్య మద్భుతాకారం, దృష్ట్యా లంకాం మహాకవిః
ఆనీతే విషణ్వో హృష్టశ్చ), వైదేహ్య దర్శనేత్పుకః. 55

సపాండురోద్విధ విమానమాలినీం
 మహర్ష జాంబునద జాలతేరణాం
 యశస్వినీం రావణబూహు పాలితాం
 క్షపాచర్యైః భీమబలై స్పమావృతామ్.
56

చంద్రోం పి సాచివ్య మివాస్య కుర్యాన్
 తారాగణై: మధ్యగతే విరాజన
 జ్యోతిస్సు వితానేన వితత్య లోకం
 ఉత్తీష్టతే నైకసహపరశిః..

శంఖప్రభం కీరమృణాళవర్ణం
 ఉధృతుమానం వ్యవభాసమానం
 దదర్ప చంద్రం స హరిప్రవీరః
 పోస్తాయమానం సరసీవ హంసమ్.

ఇత్యార్థ శ్రీమద్బామాయిఁ, అదికావ్య, వాల్మీకియే,
చతుర్యంశతీనప్రాకాయాం, సంహాతాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే ద్వీతీయ సృష్టః.

తృతీయ స్వర్గః(3)

- న లంబశిఖరే లంబే, లంబ తేయద సన్నిభే
సత్క్ర్యమాస్తాయ మేధావి. హనుమాన్ మారుతాత్మజః. 1
- నిశి లంకాం మహసత్యై, నివేశ కపికుంజరః
రమ్యకానన తేయాధ్యాం, పురీం రావణపాలితామ్. 2
- శారదాంబుధర ప్రభ్యైః, భవనై రుపళోభితాం
సాగరోపమ నిర్మోషాం, సాగరానిల సేవితామ్. 3
- సుపుష్టబిల సంఘుష్టాం, యత్నైవ విషపాపతీం
చారుతోరణ నిర్మాపోం, పాండుర ద్వార తోరణామ్. 4
- భుజగాచరితాం గుష్టాం, శుభాం భోగవతీ మివ
తాం స విద్యుద్ఘనాకీర్ణాం, జ్యోతిర్మార్గ నిషేషితామ్. 5
- మందమారుతసంచారాం, యథేంద్ర స్వామరావతీం
శాతకుంభేన మహతా, ప్రాకారే ణాభిసంపుత్తామ్. 6
- కింకిణీజాల ఫూఛాభిః, పత్రాకాభి రలంకృతామ్
ఆసాద్య సహస్ర హృష్టః, ప్రాకార మభిపేదివాన్. 7
- విస్మయావిష్ట హృదయః, పురీ మాలోక్య సర్వతః
జాంబువదమయైః ద్వారైః, వైడూర్యకృత నేదికైః. 8
- వజ్ర స్వచ్ఛిక ముక్కాభిః, మటి కుట్టిమ భూపితైః
తప్త హటక నిర్మాపైః, రాజతామల పాండురైః. 9

వైదుర్యకృత సోపానైః, స్నాతీకాంతర పాంసుభిః
చారు సంజవనోపత్రైః, ఖమివేత్తుత్తిత్తై శుబ్రైః.

10

క్రొంచబర్లిణ సంఘుషైః, రాజహంస నిపేవిత్తైః
తూర్యాభరణ నిర్మిషైః, సర్వతః ప్రతినాదితామ్

11

వస్తోకసారాప్రతిమాం, తాం వీక్ష్య నగరీం తతః
భుమివేత్తత్తతితుం కామాం, జహర్షు హనుమాన్ కపిః..

12

తాం సమీక్ష పురీం రమ్యాం, రాక్షసాధిపతే శ్వభారత అనుత్తమా మృద్భియుతాం, చింతయామాన ఏర్యవాన్

13

నేయ మన్యేన నగరీ, శక్కా ధర్మయితుం బలాత్మక
రక్కితా రావణబలైః, ఉద్యోతాయుధ ధారిభిః.

14

కుముదాంగదయో ర్యాపి, సుషేణన్య మహాకవేః
ప్రసిద్ధేయం భవే దూమిః, మైందద్వివిదయో రపి.

15

వివస్వత స్తనాజస్య, హరేశ్వర కుశపర్యణః
బుక్షస్య కేతుమాలస్య, మమ చైవ గతి ర్ఘవేత్.

16

సమీక్ష తు మహాబాహూ, రాఘవన్య పరాక్రమం
లక్ష్మణస్య చ విక్రంతం, అభవ త్రీతిమా నృపిః

17

తాం రత్నవన్నోపతాం, కోషగారావతంసకాం
యంత్రగార స్తునీ మృద్గాం, ప్రమదామివ భూషితాం.

18

తాం నష్టతిమిరాం దీప్తిః, భాస్యరైశ్చ మహగుహ్యః
నగరీం రాక్షసేంద్రస్య, స దదర్య మహకపిః.

19

అథ సా హరిశార్ధులం, ప్రవిశంతం మహాబులం
నగరీ స్వేచ్ఛ రూపేణ, దదర్ప పవనాత్మజమ్.

20

సా తం హరివరం వృష్ట్యై, లంకా రావణాపోలితా
స్వయమే పోత్తీతా తత్త, విష్ణుతాపన దర్శనా.

21

పురస్తాత్ కపివర్యస్య, వాయుమానో రతిష్ఠత
మంచమానా మహానాదం, ఆఖ్రమీ త్వనవాత్మజమ్.

22

క త్ర్వీం కేన చ కార్యేణ, ఇషా ప్రాణ్తీ వహాలయి
కథయ స్వేహ యత్తత్త్వం, యావతే ప్రాణా ధరంతి తే.

23

న శక్యం ఖల్యియం లంకా, ప్రవేష్యం వానర త్వయా
రక్తితా రావణబలైః, అభిగుప్తా పమంతత్తః.

24

అథ తా మఖ్రీ దీర్ఘీ, హనుమా నగ్రతః స్థితాం
కథయిష్యామి తే తత్త్వం, యన్మాం త్వం పరిపృష్టసి.

25

కా త్వం విదూపనయనా, పురద్వారేశ వతిష్ఠసి
కిమర్థం చాపి మాం రుద్ధా, నిర్మర్మయసి దారుణా.

26

హనుమద్యచనం త్రుత్యా, లంకా సా కామరూపిణీ
ఉవాచ వచనం కుద్దా, పరుషం పవనాత్మజమ్.

27

అహం రాక్షసరాజుస్య, రావణస్య మహాత్మనః
అజ్ఞాప్తిత్తీకా దుర్ధర్మా, రక్తామి నగరీ మిమామ్స.

28

న శక్య మా మవజ్ఞాయ, ప్రవేష్యం నగరీ త్వయా
అద్య ప్రాత్మై: పరిత్యక్తః, స్వయంసే నిహతో మయా.

29

- అహం హి నగరీ లంకా, స్వేచ్ఛమేవ ప్లవంగమ
సర్వతః పరిరక్షామి, హ్యాతత్తే కథితం మయా. 30
- లంకాయా వచనం త్రుత్యా, హనూమా న్యారుతొత్తజః
యత్నవాన్ స హరిశ్రేష్టః, స్థితః శైల ఇవాపరః. 31
- స తాం ప్రీరుపవికృతాం, దృష్ట్యో వానరపుంగవః
ఆబభాషేషు ధ మేధాపీ, సత్యవాన్ ప్లవగర్భభః. 32
- ద్రుక్ష్యామి నగరీం లంకాం, సాట్టప్రాకార తోరణాం
జత్యేధ మిహ సంప్రాప్తః, పరం కౌతూహలం హి మే. 33
- మనాన్యపవనానీహ, లంకాయః కానవాని చ
సర్వతో గృహముఖ్యాని, ద్రష్టు మాగమనం హి మే. 34
- తస్య తద్వచనం త్రుత్యా, లంకా సా కామరూపిణీ
భూయ ఏవ పున ర్యాక్యం, బభాషే పరుషాక్షరమ్. 35
- మా మనిర్మిత్య దుర్యాధ్రే, రాక్షసేశ్వరపాలితాం
న శక్యం అద్య తే ద్రష్టుం, పురీయం వానరాధమ. 36
- తతస్య కపికార్యాలః, తామువాచ నిశాచరీం
దృష్ట్యో పురీ మిమాం భద్రే, పునర్యాస్యే యథాగతమ్. 37
- తతః కృత్యా మహానాదం, సా మై లంకా భయావహం
తలెన వానరలైష్టం, తాడయామాస వెగితా. 38
- తత స్న కపికార్యాలో, లంకయా తాదితో భృశం
ననాద సుమహానాదం, వీర్యవాన్ పవనాత్తజః. 39

- తత స్వంవర్తయామాస, వామహస్తస్య సోఽంగుథిః
ముష్టినాఉ భి జఘునైనాం, హనూమాన్ క్రోధమూరిథః. 40
- శ్రీ చెతి మన్యమానేన, నాతిక్రోధః స్వయంకృతః
సా తు తేన ప్రహరేణ, విహృలాంగీ నిశాచరీ. 41
- పపాత సహస్రా భూమౌ, వికృతానన దర్శనా
తతస్తు హనుమాన్ ప్రాజ్ఞః, తాందృష్ట్యై వినిపాతితామ్. 42
- కృపాం చకార తేజీస్య, మన్యమానః శ్రీయం తు తాం
తతే వై భృశనంవిగ్నా, లంకా సా గద్దుదాక్షరమ్. 43
- ఉవాచాగర్యతం వాక్యం, హనూమంతం ప్లవంగమం
ప్రసీద సుమహబొహో, త్రాయస్య హరిసత్తమ. 44
- సమయే సౌమ్య తిష్ఠంతి, సత్యవంతో మహాబులాః
అహం తు నగరీ లంకా, స్వయమేవ ప్లవంగమ. 45
- నిర్మితాహం త్వయావీర, విక్రమేణ మహాబుల
జదం తు తథ్యం శృంగు వై, బ్రువంత్యా మే హరీశ్వర. 46
- స్వయంభూవా పురాదత్తం, వరదానం యథా మమ
యదా త్యాం వానరః కశ్మీర్, విక్రమా ద్వాశ మానయేత్. 47
- తదా త్వయా హి విజ్ఞేయం, రక్షసాం భయ మాగతం
స హి మే సమయ స్నామ్య, ప్రాప్తోఽద్య తప దర్శనాత్. 48
- స్వయంభూ విహిత సృత్యే, న తస్యాప్తి వ్యతిక్రమః
సీతానిమిత్తం రాజుస్తు, రావణస్య దురాత్మనః. 49

రక్తసాం చైవ సర్వేషాం, వినాశ స్నముపాగతః
తత్తువిశ్వ హరిశ్రేష్ట, పురీం దావణపాలితామ్.

50

విధత్వ సర్వకార్యాణి, యాని యానీహ వాంఖసి
ప్రవిశ్వ శాపోపహతాం హరీశ్వరః
శబ్దాం పురీం రాక్తసముఖ్యపాలితామ్
యదృచ్ఛయా త్వం జనకాత్మజాం సతీం
విమార్థ సర్వత్ర గతో యథాసుభమ్.

51

ఇత్యార్థ శ్రీమద్వాయాణ , ఆదికవ్యే, వాల్మీకియే,
చతుర్వింశత్తుసహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్పుండరకాండే తృతీయ స్నగ్ధః.

చతుర్థ స్నానః (4)

- స నిర్మిత్యపురీం శైష్టాం, లంకాం తాం కామరూపిణిం
విక్రమేణ మహాతేజా, హనూమాన్ కపిసత్తమః. 1
- అద్వారేణ మహాబూషః, ప్రాకార మఖిపుష్టవే
నిశిలంకాం మహా సత్యై, వివేశ కపి కుంజరః
ప్రవిశ్య నగరీం లంకాం, కపిరాజ హితంకరః. 2
- చక్రేణ ధ పాదం సవ్యం చ, శత్రువాం స తు మూర్ఖని
ప్రవిష్ట సృత్య సంపన్మః, నిశాయాం మారుతాత్మజః. 3
- స మహాపథ మాస్థాయ, ముక్తాపుష్టవిరాజితం
సేవితాం రాక్షసైర్థమైః, బలిభిత్ప్ర పాణిభి:
తతస్తు తాం పురీం లంకాం, రఘ్య మఖియయ కపిః. 5
- హసితేత్యుష్టనినదైః, తూర్య శైష్ట పురస్సరైః
వజ్రాంకుశ నికాశైశ్చ, వజ్రజాల విభూషితైః. 5
- గృహమేశ్మైః పురీ రఘ్య, బభాసే ద్వై రివాంబుదైః
ప్రజ్ఞాల తదా లంకా, రక్షోగణ గృహైశుభైః. 6
- సితాభ్ర సద్గుతై శ్శితైః, పద్మ స్వస్తిక సంస్థితైః
వర్ధమానగృహై శ్శాపి, సర్వత సృవిభూషితా. 7
- తాం చిత్రమాల్యభరణాం, కపిరాజ హితంకరః
రాఘువార్ధం చరన్ శ్రీమాన్, దదర్మ చ ననంద చ. 8

- భవనాత్ భవనం గచ్ఛన్, దదర్న పవనాత్జుజః
వివిధాకృతి రూపాణి, భవనాని తత స్తతః. 9
- శుక్రవ మధురం గీతం, త్రిస్థన స్వేరభూషితం
ప్రీణాం మదసమృద్ధానాం, దివి చాప్సరసా మిహ. 10
- శుక్రవ కాంచీనివదం, నూపురాణాం చ నిస్యనం
సౌపాన నినదాం శైవ, భవనేషు మహాత్మనామ. 11
- అస్మీశిత నినాదాంశ్చ, క్షేత్రితాంశ్చ తతస్తతః
శుక్రవ జపత్రాం తత్త్ర, మంత్రాన్ రక్షేగృహేషు వై. 12
- స్వాధ్యాయ నిరతాంశైవ, యాతుధానాన్ దదర్న సః
రావణ ప్రవ సంయుక్తాన్, గర్జతే రాక్షసానపి. 13
- రాజమార్గం సమాప్త్య, స్థితం రక్షేబలం మహాత్
దదర్న మధ్యమే గుల్మై, రావణస్య చరాన్ బహున్. 14
- దీక్షితాన్ జదీలాన్ ముండాన్, గో_జినాంబరవాససః
దర్ఘముష్టి ప్రహరణాన్, అగ్నికుండాయుధాం ప్రథా. 15
- కూట ముద్గర పాణింశ్చ, దండాయుధ ధరాసపి
ఏకాక్షా నేకకర్మాంశ్చ, లంబోదర పయోధరాన్. 16
- కరాలాన్ భుగ్నవక్రాంశ్చ, వికటాన్ వామనాం స్తథ
ధన్వినః ఖండినశైవ, శతమ్ము ముసలాయుధాన్. 17
- పరిశోత్తమ హస్తాంశ్చ, విచిత్ర కవచజ్యులాన్
నాతిస్థాలా న్యాతికృశాన్, నాతిదీర్ఘతిప్రాప్యకాన్. 18

నాతిగొరా న్యాతికృష్ణాన్, నాతికుబ్బాన్ న వామనాన్	19
విరూపాన్ బహురూపాంశు సురూపాంశు సువర్ణసః.	
ధ్యాజీన్ పత్రాకినస్తైవ, దదర్న వివిధాయుధాన్	20
శక్తివృక్షాయుధాం శైవ, పట్టసాశని ధారిణః.	
క్లేపటీ పాశహస్తాంశు, దదర్న స మహాకపిః	21
ప్రగ్రిణ స్వ్యనులిప్తాంశు, వరాభరణభూషితాన్.	
నానావేషసమాయుక్తాన్, యథా స్వ్యరగతా న్యాపునాన్	22
తీక్ష్ణశూలధరాం శైవ, వజ్రిణశు మహాబలాన్.	
శతసాహస్ర మవ్యగ్రం, ఆరక్షం మధ్యమం కపిః	23
రక్షోధిపతి నిర్దిష్టం, దదర్నాంతఃపురాగ్రతః.	
స తదా తద్వహం దృష్ట్యా, మహాపాటక తోరణం	24
రాక్షసేంద్రస్య విభ్యాతం, అధ్రి మూర్ఖ్యై ప్రతిష్ఠితమ్.	
పుండరీకావతంసాభిః, పరిభాభి రలంకృతం	25
ప్రాకారావృత మత్యంతం, దదర్న స మహాకపిః.	
త్రివిష్టపనిభం దివ్యం, దివ్యనాదవినాదితం	26
వాజిపేషిత సంఘుష్టం, నాదితం భూషణై స్తుధా.	
రక్తై ర్యానై ర్యిమానై శు, తథా హయగజై శుబైః	27
వారణైశు చతుర్ధంతైః, శ్వేతాభ్ర నిచయోపమైః.	
భూషితం రుచిరద్వారం, మత్తైశు మృగపక్షిభిః	28
రక్షితం సుమహావీర్యైః, యాతుధానైః సహస్రశః.	

రాక్షసాధివతే ర్భుప్రం, ఆవివేశ మహాకపిః
 స హేమజాంబునదచక్రవాణం
 మహార్థముక్కమణిభూషితాంతం
 పరార్థ్య కాలాగరుచందనాక్రం
 స రావణాంతఃపుర మావివేశ.

29

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వార్త్మకీయే,
 చతుర్యింశతే సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
 శ్రీమత్సుందరకాండే చతుర్థ స్నగ్ధః.

పంచమ స్నగ్ధః (5)

తత స్ని మధ్యంగత మంఖమంతం
 జోత్స్ని వితానం మహాదుర్యమంతం
 దదర్ప ధీమాన్ దివి భానుమంతం
 గోప్త వృషం మత్తమివ భ్రమంతమ్.

1

లోకస్య పాపాని వినాశయంతం
 మహాదధిం చాపి సమేధయంతం
 భూతాని సర్వాణి విరాజయంతం
 దదర్ప శీతాంశు మథాభియాంతమ్.

2

యా భాతి లక్ష్మీర్ఘవి మందరస్థా
 తథా ప్రదోషము చ సాగరస్థా
 తథై వ తోయెము చ పుష్టురస్థా
 రరాజ సా చారునిశాకరస్థా.

3

హంసో యథా రాజతపంజరస్థః
 సింహో యథా మందరకందరస్థః
 ఏరో యథా గర్యితకుంజరస్థః
 చంద్రో విబ్రాజ తథాంబరస్థః.

4

స్థితః కకుద్ము నివ తీక్ష్ణశృంగో
 మహాచల శ్శ్వర ఇవోచ్చుశృంగః
 హస్తివ జాంబునద బద్ధశృంగో
 రరాజ చంద్రః పరిపూర్ణశృంగః.

5

వినష్ట శీతాంబు తుషార పంకో
 మహాగ్రహ గ్రాహ వినష్టపంకః
 ప్రకాశ లక్ష్మీత్రయ నిర్వులాంకో
 రరాజ చంద్రో భగవాన్ శశాంకః.

6

శిలాతలం ప్రాప్య యథా మృగేంద్రో
 మహారణం ప్రాప్య యథా గజేంద్రః
 రాజ్యం సమాసాద్య యథా నరేంద్రః
 తథా ప్రకాశో విరరాజ చంద్రః

7

ప్రకాశ చంద్రోదయ నష్టదోషః
 ప్రవృత్తరక్తః పిశితాశదోషః
 రామాభిరామేరిత చిత్తదోషః
 స్వీర్ణప్రకాశో భగవాన్ ప్రదోషః.

8

తంత్రీస్యనాః కర్మసుభాః ప్రవృత్తాః
 స్యపంతి నార్యః పతిభి సృంపృతాః
 నక్తంచరా శ్చాపి తథా ప్రవృత్తాః
 విహార్య మత్యద్ముత రౌద్రపృతాః.

9

మత్తప్రమత్తాని సమాకులాని
 రథాశ్చభద్రాసన సంకులాని
 వీరశ్రియా చాపి సమాకులాని
 దదర్చ ధిమాన్ స కపిః కులాని.

10

పరస్పరం చాధిక మాక్షిపంతి
 భుజాంశ్చ పీనా నథివిక్షిపంతి
 మత్తప్రలాపాన్ అధివిక్షిపంతి
 మత్తాని చాన్యేన్య మథిక్షిపంతి.

11

రక్ఖాంసి వక్ఖాంసి చ విక్షిపంతి
 గాత్రాణి కాంతాసు చ విక్షిపంతి
 రూపాణి చిత్రాణి చ విక్షిపంతి
 దృఢాని చాపాని చ విక్షిపంతి.

12

దదర్న కాంతాశ్చ సమాలభంత్యః
తథా పరా ప్రతి పున స్వయపంత్యః
సురూపవక్తాశ్చ తథా హసంత్యః
క్రుద్ధాః పరాశ్చాపి వినిశ్శ్వసంత్యః

13

మహగజైశ్వరీ తథా నదద్విః
సుపూజితై శ్వాపీ తథా సునద్విః
రాజ వీరైశ్వ వినిశ్వసద్విః
ప్రాదో భుజంగై రివ విశ్వసద్విః.

14

బుట్టిప్రథానాన్ రుచిరాభిధానాన్
సంశ్రద్ధధానాన్ జగత్: ప్రథానాన్
నానావిధానాన్ రుచిరాభిధానాన్
దదర్మ తస్యం పురి యాతుధానాన్.

15

ననంద దృష్ట్యై స చ తాన్ సురూపాన్
నానాగుణా నాత్మగుణానురూపాన్
విద్యేతమానాన్ స తదానురూపాన్
దదర్మ కాంశిచ్చ పునర్వీరూపాన్.

16

తతో వరార్థః సువిపుద్ధభావః
తేషాం స్త్రియ స్తుత మహాసుభావః
ప్రియేమ పానేమ చ సక్తభావః
దదర్మ తారా ఇవ సుప్రభావః

17

ప్రియా జ్యలంతీ ప్రపయోపగూఢాః
నశిధకాలే రమణోపగూఢాః
దదర్న కాశ్మిత్ ప్రమదోపగూఢాః
యథా విహంగాః కుసుమోపగూఢాః.

18

అన్యాః పునఃహర్ష్యతలోపవిష్టాః
తత్ ప్రియాంకేమ సుభోపవిష్టాః
భర్తుః ప్రియా ధర్మపరా నివిష్టాః
దదర్న ధీమాన్ మదనాభివిష్టాః

19

అప్రావృతాః కాంచనరాజివర్ణాః
కాశ్మిత్ పరాధ్యాప్తపనీయ వర్ణాః
పునశ్చ కాశ్మిత్ శశలక్ష్మివర్ణాః
కాంతప్రహీణా రుచిరాంగవర్ణాః

20

తతః ప్రియాన్ ప్రాప్య మనోభిరామాః
సుమ్రీతి యుక్తాః ప్రసమీక్ష్య రామాః
గృహేమ హృష్టాః పరమాభిరామాః
హరిప్రపీర స్న దదర్న రామాః.

21

చంద్ర ప్రకాశ్చ హి వక్తమాలాః
వక్రాక్షిప్తాశ్చ సునేత్రమాలాః
విభూషణానాం చ దదర్న మాలాః
శతప్రాదానా మివ చారుమాలాః.

22

న తేవ సీతాం పరమాభిజాతాం
పథి స్థితే రాజకులే ప్రజాతాం
లతాం ప్రపుల్లా మివ సాధుజాతాం
దదర్న తన్నీం మనసాభిజాతామ్.

23

సనాతనే వర్షుని సన్నివిష్టాం
రామేష్టణాం తాం మదనాభివిష్టాం
భర్తు ర్షనశ్రీ మదనుపవిష్టాం
ప్రీభ్యే వరాభ్యశ్చ సదా విశిష్టామ్.

24

ఉష్ణార్దితాం సానుసృతాత్రుకంరీం
పురా వరారోత్తమ నిష్టుకంరీం
సుజాతపక్కా మఖిరక్తకంరీం
వనే ప్రసృతామివ నీలకంరీమ్.

25

అవ్యక్త రేభా మివ చంద్రరేభాం
పాంసుప్రదిగ్ం మివ హేమరేభాం
క్షతప్రరూఢా మివ బాణరేభాం
వాయుప్రభిన్నా మివ మేఘరేభామ్.

26

సీతా మపశ్యన్ మనుజేశ్యరస్య
రామస్య పత్మిం వదతాం వరస్య
బటూవ దుఃఖాభిహత శీరస్య
ఘవంగమో మంద ఇవాచిరస్య.

27

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే , అదికావ్యే , వాల్మీకీయే , చతుర్యంశత్
సహార్ణికాయాప , సంహితాయాం , శ్రీమత్సుందరకాండే పంచమ స్తుర్ధః.

ప్రశ్న స్వర్గః (6)

- స నికామం విమానేషు, విష్ణుః కామరూపధృత్
విచచార పున ర్దంకాం, లాఘవేన సమన్వితుః. 1
- అపసాదాథ లక్ష్మీవాన్, రాక్షసంద్రనివేశనం
ప్రాకారే ణార్యవర్ధేన, భాస్వరే ణాభిసంవృతమ్. 2
- రక్షితం రాక్షసై ర్భోర్మైః, సింహై రివ మహాద్వానం
సమీక్షమాణో భవనం, చక్కాశే కపికుంజరః. 3
- రూప్యకోపహితై శ్చిత్రైః, తోరత్తైః హేమభూపితైః
విచిత్రాభిశ్చ కక్ష్యాభిః, ద్వ్యారైశ్చ రుచిరైరఘ్యతమ్. 4
- గజస్ఫితై ర్మహామాత్రైః, శూరైశ్చ విగతత్రమైః
ఉపస్థిత మసంహారైః, హయై స్వ్యందనయాయిభిః. 5
- సింహవ్యాప్తుతనుత్రాత్రైః, దాంతకాంచనరాజత్రైః
శోపవద్ధి ర్యాచిత్రైశ్చ, సదా విచరితం రత్నైః. 6
- బహురత్నసమాకీర్ణం, పరార్థాసనభాజనం
మహారథసమావాసం, మహారథమహాస్వనమ్. 7
- దృక్షైశ్చ పరమోదారైః తై స్త్రైశ్చ మృగపక్షిభిః
వివిధై ర్మహసాహాపైః, పరిపూర్ణం సమంతతః. 8
- వినితై రంతపాలైశ్చ, రక్షోభిశ్చ సురక్షితం
ముఖ్యాభిశ్చ పరప్రిభిః, పరిపూర్ణం సమంతతః. 9

- ముదితప్రమదారత్నం, రాక్షసేంద్రనివేశనం
వరాభరణసంప్రాదైః, సముద్రస్వసనిస్వనమ్. 10
- తద్రాజగుణసంపన్నం, ముఖ్యైశ్వాగరుచందనైః
మహాజనైః సమాకీర్ణం, సింహారివ మహాద్వనమ్. 11
- ఫేరీమృదంగాభిరుతం, శంఖఫోషనినాదితం
నిత్యార్థితం పర్యహతం, పూజితం రాక్షసై స్వదా. 12
- సముద్రమివ గంభీరం, సముద్రమివ నిస్యనం
మహాత్మనే మహాద్వేశ్య, మహారత్న పరిచ్ఛదమ్. 13
- మహారత్నసమాకీర్ణం, దదర్శ స మహాకపిః
విరాజమానం వపుషా, గజాశ్వరథసంకులమ్. 14
- లంకాభరణ మిత్యేవ సోత్ర మన్యత మహాకపిః
చచార హనుమాన్ తత్త, రావణస్య సమీపతః. 15
- గృహ ధృహం రాక్షసానాం, ఉద్యానాని చ వానరః
వీక్షమాటో హ్యసంత్రస్సః, ప్రాసాదాంశ్చ చచార సః. 16
- అవప్తుత్య మహావేగః, ప్రహస్తస్య నివేశనం
తతోత్ర తుప్తువే వేశ్య, మహాపార్వస్య వీర్యవాన్. 17
- అథ మేఘప్రతీకాశం, కుంభకర్ణ నివేశనం
విభీషణస్య చ తథా, పుష్టివే స మహాకపిః. 18
- మహాదరస్య చ గృహం, విరూపాక్షస్య చైవ హి
విద్యుజ్ఞిహ్యస్య భవనం, విద్యున్మాలే స్తతైవ చ. 19

- వజ్రదంప్రస్య చ తథా, పుష్టివే స మహాకపిః
శకస్య చ మహాతేజాః, సారణస్య చ ధీమతః. 20
- తథా చెంద్రజితో వేళ్ళ, జగామ హరియూధపః
జంబుమాలే స్నుమాలేళ్ళ, జగామ హరిసత్తమః. 21
- రశికేతోళ్ళ భవనం, సూర్యశతో ప్రత్యైవ చ
వజ్రకాయస్య చ తథా, పుష్టివే స మహాకపిః. 22
- ధూమ్రాక్షస్య చ సంపాతేః, భవనం మారుతాతృజః
విద్యుద్రూపస్య భీమస్య, ఘనస్య విఘనస్య చ. 23
- శకనాసస్య వక్రస్య, శరస్య వికటస్య చ
బ్రహ్మకర్మస్య దంప్రస్య, రోమశస్య చ రక్తసః. 24
- యుద్ధేనృత్యస్య మత్తస్య, ధ్వజగ్రీవస్య నాదినః
విద్యుజ్ఞిహ్వాంద్రజిహ్వానాం, తథా హాస్తిముఖస్య చ. 25
- కరాణస్య పిశాచస్య, శౌణితాక్షస్య చైవహి
కమమాణః క్రమేషై వ, హనుమాన్ మారుతాతృజః. 26
- తేమ తేమ మహార్థేమ, భవనేమ మహాయశాః
తేషా మృధిమతా మృధిం, దదర్ప స మహాకపిః. 27
- సర్యోచం సమతిక్రమ్య, భవనాని సమంతతః
ఆససాదాథ లక్ష్మీవాన్, రాక్షసంద్ర నివేశనమ్. 28
- రావణ స్వేషాయిన్యే, దదర్ప హరిసత్తమః
నిచరన్ హరిశర్వతో, రాక్షసీః వికృతేక్షణః. 29

- శూలముద్గరహస్తాశ్చ, శక్తితోమరథారిణీః
దదర్న వివిధాన్ గుల్మాన్, తస్య రక్తఃపతేః గృహేః. 30
- రాక్షసాంశ్చ మహాకాయాన్, నానాప్రహరణోద్యతాన్
రక్తాన్ చ్యైతాన్ స్థితాంశ్రేవ, హరీంశ్చాపి మహజవాన్. 31
- కులీనాన్ రూపసంపన్మాన్, గజా నృగజారుజాన్
నిష్టితాన్ గజశిక్షాయాం, ఐరావతసమాన్యేధి. 32
- నిహంత్యాన్ పరమైన్యానాం, గృహే తస్మిన్ దదర్న సః
క్షరతశ్చ యథా మేఘాన్, ప్రవతశ్చ యథా గిరీన్. 33
- మేఘు స్తునిత నిర్వోషాన్, దుర్ధర్వాన్ సమరే పరైః
సహస్రం వాహానీ స్తుత్ర, జాంబునదపరిష్ట్రూతాః. 34
- చౌమజాలపరిచ్ఛన్మాః, తరుణాదిత్యసన్నిభాః
దదర్న రాక్షసేంద్రస్య, రావణస్య నివేశనే. 35
- శిఖికా వివిధాకారాః, స కపి ర్మారుతాత్మజః
లతాగృహణి చిత్రాణి, చిత్రశాలాగృహణి చ. 36
- క్రీడగృహణి చాన్యాని, దారుపర్యతకా నపి
కామస్య గృహకం రమ్యం, దివాగృహక మేవ చ. 37
- దదర్న రాక్షసేంద్రస్య, రావణస్య నివేశనే
స మందరగిరిప్రభ్యం, మయూరస్థానసంకులమ్. 38
- ధ్వజయష్టిభి రాకీర్ణం, దదర్న భవనేత్తుమం
ఆనేకరత్న సంకీర్ణం, నిధిజాలం సమంతతః. 39

ధీరనిష్టతకర్మంతం, గృహం భూతవతే రివ అర్పిర్చి శ్యామి రత్నానాం, తేజసా రావణస్య చ.	40
విరరాజాథ తద్వేశ్య, రళ్మిమానివ రళ్మిభి: జాంబువదమయాన్యేవ, శయనా న్యాసనాని చ.	41
భాజనాని చ ముఖ్యాని, దదర్థ హరియూథపః మధ్యాసవకృతక్షేదం, మణిభాజనసంకులమ్.	42
మనోరమ మసంబాధం, కుబేరభవనం యథా నూపురాణం చ ఘోషణ, కాంచీనాం నినదేన చ.	43
మృదంగ తల ఘోషైశ్చ, ఘోషపదిన్ ర్యానాదితం ప్రాసాదసంఘూతయుతం, ప్రీత్ర రత్న శతసంకులం సుఖ్యాధకక్ష్యం హనుమాన్, ప్రవిషేష మహాగృహామ్.	44

ಇತ್ಯಾರ್ಥೈ ಶ್ರೀಮದ್ವಾಮಾಯಣ, ಅಧಿಕಾರ್ಯ, ವಾರ್ತೆಗೆಯೇ,
ಚತುರ್ಯಂಶತ್ವಿನಪ್ರಾರ್ಥಿಕಾರ್ಯಾಂ, ಸಂಪಾದಾರ್ಯಾಂ,
ಶ್ರೀಮತ್ಯಂದರಕಾಂದೆ ಏಷ ಸೃಷ್ಟಃ.

సప్తమ స్నగ్ధః (7)

సవేశ్యజాలం బలవాన్ దదర్న
 వ్యాసక్త వైదుర్య సుపర్ణజాలం
 యథా మహాత్ ప్రాప్యామీ మేఘజాలం
 విద్యుత్ పినధ్ం సవిహంగజాలమ్.

1

నివేశనానాం వివిధశ్చ శాలాః
 ప్రథాన శంభాయుధ చాపశాలాః
 మనోహరాశ్చాపి పునర్విశాలాః
 దదర్న వేశ్యాద్రిషు చంద్రశాలాః.

2

గృహణి నానావసురాజితాని
 దేవాసురై శ్యాపి సుపూజితాని
 సరైవ్శ్చ దోషైః పరివర్తితాని
 కపి ర్దదర్న స్వబలార్థితాని.

3

తాని ప్రయత్నాభిసమాపీతాని
 మయేన సాక్షాదివ నిర్మితాని
 మహితలే సర్వగుణోత్తరాణి
 దదర్న లంకాధిపతే ర్ఘృహణి.

4

తతో దదర్నచ్ఛిత మేఘరూపం
 మనోహరం కాంచనచారురూపమ్
 రక్తోత్తథిప స్వాత్మబలానురూపం
 గృహోత్తమం హ్యాప్తిరూపరూపమ్.

5

మహితలే స్వర్దమివ ప్రకీర్ణం
 శ్రీయా జ్యలంతం బహురత్నకీర్ణమ్
 నానాతరూణాం కుసుమావకీర్ణం
 గిరే రివాగ్రం రజసావకీర్ణమ్.

6

నారీ ప్రవేకైరివ దీప్యమానం
 తటిధ్ని రంభోదవ దర్శమానం
 హంసప్రవేకై రివ వాహ్యమానం
 శ్రీయాయుతం భే సుకృతాం విమానమ్.

7

యథా నగాగ్రం బహుధాతు చిత్రం
 యథా నభశ్చ గ్రహచంద్రచిత్రం
 దదర్థ యుక్తికృత మేఘు చిత్రం
 విమానరత్నం బహురత్న చిత్రమ్.

8

మహికృతా పర్యతరాజిపూర్ణా
 కైలాః కృతాః వృక్షవితానపూర్ణాః
 వృక్షాః కృతాః పుష్పవితానపూర్ణాః
 పుష్పం కృతం కేసరపత్రపూర్ణమ్.

9

కృతాని వేశ్మాని చ పాండురాణి
 తథా సుపుష్పణ్యాపి పుష్మరాణి
 పునశ్చ పద్మాని సకేసరాణి
 ధన్యాని చిత్రాణి తథా వనాని.

10

పుష్టిప్రయోగం నామ విరాజమానం
రత్నప్రభాభిశ్చ వివర్ధమానం
వేశ్వర్తమానా మపి చోచ్చమానం
మహాకపి ప్రతి మహావిమానమ్.

11

కృతాశ్చ వైదుర్యమయా విహంగాః
రూప్యప్రవాళైశ్చ తథా విహంగాః
చిత్రాశ్చ నానావసుభి ర్ఘజంగాః
జాత్యానురూపా స్తురగా శుభాంగాః.

12

ప్రవాళజాంబూనదపుష్పపక్షాః
సలీల మావర్ణతజిహ్వపక్షాః
కామస్య సాక్షాదివ భాంతి పక్షాః
కృతా విహంగా స్నుముఖా స్నుపక్షాః.

13

నియుజ్యమానాస్తు గజా స్నుహస్తాః
సకేసరా శ్వేతులపత్రహస్తాః
బథూవ దేవీ చ కృతా సుహస్తా
లక్ష్మీ స్తుధా పద్మిని పద్మహస్తాః.

14

జతీవ తతీగృహ మఖిగమ్య శోభనం
సవిస్నుయో నగమివ చారు శోభనం
పునశ్చ తత్త పరమ సుగంధి సుందరం
హిమాత్యయే నగమివ చారు కందరమ్.

15

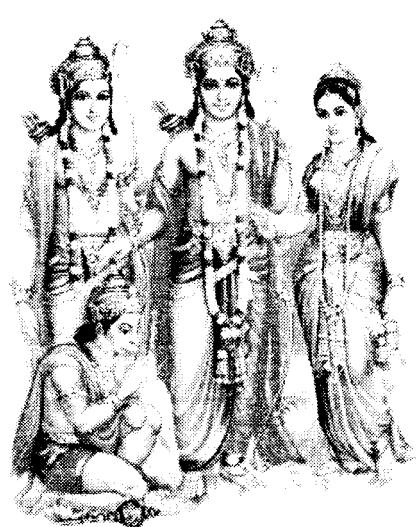
తతస్య తాం కపి రభిపత్య పూజితాం
 చరన్ పురీం దశముఖబాహుపాలితాం
 అదృశ్య తాం జనకసుతాం సుపూజితాం
 సుదుఃఖితః పతిగుణవేగనిర్మితామ్.

16

తత స్వద బహువిధ భావితాత్మనః
కృతాత్మనో జనకసుతాం సువర్రునః
ఆపశ్యతో_భవ దతిదుఃఖితంమనః
సుచక్తుషః ప్రవిచరతో మహాత్మనః.

17

జత్కార్ణ శ్రీమద్వాయపే, ఆదికావ్య, వాల్మీకియే,
చతుర్యంశత్ సహస్రికాయాం, సంపాతాయాం,
శ్రీమత్పుండరకాండే సప్తమ స్నర్థః.

అప్పమ స్వర్గః (8)

సత్య మధ్య భవనస్య సంపుతం
 మహాద్విమానం మణివజ్ర చిత్రితం
 ప్రతప్త జాంబునదజాల కృతిమం
 దదర్మ వీరః పవనాత్మజః కపిః.

1

తదప్రమేయా ప్రతికారకృతిమం
 కృతం స్వయం సాధ్యతి విశ్వకర్మణ
 దివం గతం వాయుపథప్రతిష్టితం
 వ్యరూజత్తాన్ని దిత్యపథస్య లక్ష్మివత్.

2

న తత్త కించిత్ న కృతం ప్రయత్నమే
న తత్త కించిత్ న మహార్థరత్నవత్
న తే విశేషా నియతా స్నారేష్యపి
న తత్ కించిత్ న మహావిశేషవత్.

3

తపస్సమాధాన పరాక్రమార్దితం
మనస్సమాధాన విచారచారిణం
ఆనేక సంస్థానవిశేష నిర్మితం
తత స్తుతి స్తుల్య విశేష దర్శనమ్.

4

మన స్వమాధాయ తు శీఘ్రగామినం
దురావరం మారుతతల్యగామినం
మహాత్మనాం పుణ్యకృతాం మహార్థనాం
యజ్ఞేనా మద్ర్యముదామివాలయమ.

5

విశేష మాలంబ్య విశేషసంస్కృతం
విచిత్రకూటం బహుకూట మండితం
మనోభిరామం శరదిందు నిర్వులం
విచిత్రకూటం శిథిరం గిరే ర్యథా.

6

వహంతి యం కుండలశేభితాననా:
మహాశనా వ్యోమచరా నిశాచరా:
వివృతు విధ్యస్త విశాలలోచనా:
మహాజవా భూతగణా స్నపాత్రశః.

7

వసంతపుష్టిరచారుదర్ననం
వసంతమాసా దపి కాంతదర్ననం
స పుష్పకం తత్త్వ విమాన ముత్తమం
దదర్న తత్త వానరవీరసత్తమః.

8

జత్కార్ణ శ్రీమద్రమాయణ, ఆదికావ్య, వాల్మీకియే,
చతుర్యంశత్త సహస్రికాయాం, సంపాతాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే అష్టమస్వర్ధః.

నవమ స్వరః (9)

తస్యాలయవరిష్టస్య, మధ్యే విపుల మాయతం
దదర్చ భవనకైషం, హనుమాన్మారుతాత్మజః

1

ఆర్థయోజన విస్తరణం, ఆయతం యోజనం హా తల్లి భవనం రాక్షసింద్రస్య, బహుప్రాసాద సంకులమ్.

2

మార్గమణస్తు వై దేహీం, సీతా మాయతలోచనాం
సర్వతః పరిచక్రమ, హనుమ నరిసూదనః.

3

ఉత్తమం రాక్షసావసం, హనూమ నవలోకయన్
ఆససాదాథ లక్ష్మీవాన్, రాక్షసేంద్ర నివేశనమ్.

4

చతుర్విషాణై ర్యూరదైః, త్రివిషాణై స్తుతైవ చ
పరిక్షిపు మసంబాధం రక్తమాణ ముదాయుద్ధైః

5

రాక్షసీభిశ్చ పత్నీభిః, రావణస్య నివేశనం
ఆహుతాభిశ్చ విక్రమ్య, రాజకన్యాభి రావుతమ్.

6

తన్నకు మకరాకీర్ణం, తిమింగిల రుపాకులం
వాయువేగ సమాధూతం, పన్నగె రివ సాగరమ్.

7

ಯಾ ಹೀ ವೈಶ್ವವಟೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಃ, ಯಾಚೆಂದ್ರೇ ಪರಿವಾಪನೇ
ಸಾ ರಾವಣಗ್ರಹೇ ಸರ್ವ, ನಿತ್ಯ ಮೇವಾನಪಾಯಿ.

8

ಯಾ ಚ ರಾಜ್ಞಃ ಕುಬೇರಸ್ಯ, ಯಮಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಚ
ತಾದೃಷಿ ತದೀಕಿಷ್ಠಾ ವಾ, ಬುಧೀ ರತ್ನಗ್ರಹಾ ಹೇ ಮಿಥಾ.

9

- తస్య హర్ష్యస్య మధ్యస్థం, వేళ్ళ చాస్య త్వనిర్మితం
బహునిర్మాహసంకీర్ణం, దదర్న పవనాత్మజః. 10
- బ్రహ్మాంశోఽర్థే కృతం దివ్యం, దివి య ద్విశ్వకర్మణ
విమానం పుష్పకం నామ, సర్వరత్నవిభూషితమ్. 11
- పరేణ తపసా లేఖే, య త్వబేరః పితామహత్
కుబేర మోజసా జిత్యా, లేఖే తద్రాక్షనేశ్వరః. 12
- ఈహమృగ సమాయుక్తః, కార్తస్వర హిరణ్యమైః
సుకృతై రాచితం ప్రంభైః, ప్రదీప్తమివ చ శ్రీయా. 13
- మేరుమందర సంకౌతైః, ఉల్లిఖద్వి రివాంబరం
కూటుగారై శుభాకారైః, సర్వత స్నమలంకృతమ్. 14
- జ్యులనార్క్త ప్రతీకాశం, సుకృతం విశ్వకర్మణ
హేమసోపాన సంయుక్తం, చారుప్రవర వేదికమ్. 15
- జాలవాతాయనై ర్యుక్తం, కాంచనై స్నాచికై రపి
ఇంద్రనీల మహానీల, మణిప్రవర వేదికమ్. 16
- విద్రుమేణ విచిత్రేణ, మణిభిశ్ మహాధనైః
నిస్తులాభిశ్ ముక్తాభిః, తలే నాభివిరాజితమ్. 17
- చందనేన చ రక్తేన, తపసీయనిభేన చ
సుపుణ్యగంధినా యుక్తం, ఆదిత్యతరుణోపమమ్. 18
- కూటుగారై ర్యురాకారైః, వివిధై స్నమలంకృతం
విమానం పుష్పకం దివ్యం, ఆరురోహ మహాకపిః. 19

- తత్తత్త్వ స్న తదా గంధం పానభక్ష్యాన్నసంభవం
దివ్యం సమ్మార్థితం జిప్రుత్, రూపవంత మివానిలమ్. 20
- స గంధస్తం మహాసత్యం, బంధు ర్ఘంధు మివేత్తమం
జత ఏపొ త్యోవాచేవ, తత్ యత్ స రావణః. 21
- తత స్తాం ప్రస్తిత శ్వాలాం, దదర్ఘ మహాతీం శుభాం
రావణస్య మనః కాంతాం, కాంతామివ వరస్త్రియమ్. 22
- మణిసోపాన వికృతాం, హేమజాల విభూషితాం
స్వాటికై రావృతతలాం, దంతాంతరిత రూపికామ్. 23
- ముక్కుఖిశ్చ (ప్రవాళ్లిశ్చ), రూప్యచామీకరై రపి
విభూషితాం మణిస్తంబైః, సుబహుస్తంభ భూషితామ్. 24
- సమైర్జాభి రత్యచైః, సమంతా త్స్నవిభూషితాః
స్తంబైః పక్క రివాత్యచైః, దివం సంప్రస్తుతా మివ. 25
- మహాత్య కుఠయాఉ ఉస్త్రీర్డ్మం, పృథివీ లక్షణాంకయా
పృథివీ మివ విస్త్రీర్డ్మం, సరాష్ట్ర గృహమాలినీమ్. 26
- నాదితాం మత్తవిహగైః, దివ్యగంధాధివాసితాం
పరార్థాస్తరణోపేతాం, రణ్ణధిప నిషేవితామ్. 27
- ధూమ్రా మగరుధూపేన, విమలాం హంసపాండురామ్
చిత్రాం పుష్టిపహరేణ, కల్యాణీ మివ సుప్రభాం. 28
- మనఃసంహాదజననీం, వర్ధస్యాపి ప్రసాదినీం
తాం శోకనాశినీం దివ్యం, శ్రీయ స్వంజననీ మివ. 29

జంద్రియా టీంద్రియారై స్త, పంచ పంచభి రుత్తమై:	
తర్వయామాస మాతేవ, తదా రావణపాలితా.	30
స్వర్గోఽయం దేవలోకోఽయం, ఇంద్ర స్వేయం పురీ భవేత్ సిద్ధి ర్యేయం పరా హి స్వాత్, ఇత్యమన్యత మారుతిః.	31
ప్రధ్యాయత ఇవాపశ్యత్, ప్రదీప్తాం ప్రతికాంచనావ్ థూర్మానివ మహాథూర్మః, దేవనేన పరాజితావ్.	32
దీపానాం చ ప్రకాశేన, తేజసా రావణస్య చ అర్పిర్పి రూపణానాం చ, ప్రదీప్తే త్యభ్యమన్యత.	33
తతోఽపశ్యత్ కుథాఽఉసీనం, నానావర్ణాంబర ప్రజం సహార్పం వరనారీణాం, నానావేష విభూషితమ్.	34
పరివృత్తేఽర్థరాత్రే తు, పాననిద్రావశం గతం క్రిడి త్యోపరతం రాత్రే, సుష్యోప బలవత్తదా.	35
తత్త్రసుర్పం విరురుచే, నిశ్చబ్దాంతర భూషణం నిశ్చబ్దహంన భ్రమరం, యథా పద్మవనం మహాత్.	36
తాసాం సంవృత దంతాని, మీలితాక్షాణి మారుతిః అపశ్య తృదృగంధిని, వదనాని సుయోషితామ్.	37
ప్రబుద్ధానీవ పద్మాని, తాసాం భూత్యా క్షపాక్యయే పున స్నంవృతపత్రుణి, రాత్రావివ బథు ప్రదా.	38
జమాని ముఖపద్మాని, నియతం మత్తపట్టుదాః అంబుజానీవ పుల్లాని, ప్రార్థయంతి పునః పునః.	39

- జతి చామన్యత శ్రీమాన్, ఉపపత్య మహాకపిః
మేనే హి గుణత స్తోని, సమాని సలిలోద్భవైః. 40
- సా తన్య కుశభే శాలా, తాఖిః స్త్రీభి ర్యారాజితా
శారదీవ ప్రసన్నా ద్వేః, తారాఖి రఖిశోభితా. 41
- స చ తాఖిః పరివృత్తః, కుశభే రాక్షసాధిపః
యథా హ్యాదుపతిః శ్రీమాన్, తారాఖి రఖిసంవృత్తః. 42
- యా శ్వామంతేంబరా త్రారాః, పుణ్యశేషసమావృతాః
ఇమా స్తో స్పుంగతాఃకృత్స్నుః, జతి మేనే హరి ప్రద. 43
- తారాణా మివ సువ్యక్తం, మహాతినాం కుభార్పిషాం
ప్రభావర్ధ ప్రసాదశ్శ, విరేజాః తత్ యోషితామ్. 44
- వ్యావృతగురుపీనప్రక్, ప్రకీర్ణవరభూషణాః
పానవ్యాయామకాలేము, నిద్రాపర్మాతచేతనః. 45
- వ్యాపుత్తతిలకాః కాశ్మిత్, కాశ్మిత్ ఉద్ఘాంత నూపురాః
పార్శ్వ గళితహరాశ్చ, కాశ్మిత్ తురమయోషితః. 46
- ముక్కాహరాఉవృతా శ్శాన్యాః, కాశ్మిత్ విప్రస్తువాసనః
వ్యావిధ రశనాదమాః, కిశోర్య ఇవ వాహితాః. 47
- సుకుండల ధరా శ్శాన్యాః, విచిన్న మృదితస్రజః
గజేంద్ర మృదితాః పుల్లాః, లతా ఇవ మహావనే. 48
- చంద్రాంశుకిరణభాశ్చ, హరాః కాసాంచి దుత్సుటాః
హంసా ఇవ బభు స్మాప్తాః, స్తునమధ్యేము యోషితామ్. 49

ఆపరాసాం చ వైదుర్యాః, కాదంబా జవ పక్తిః	
హేమసూత్రాణి చ న్యాసాం, చక్రవాకా జవాభవన్.	50
హంసకారండవాకీర్ణాః, చక్రవాకోప శోభితాః	
ఆపగా జవ తా రేజుః, జఘనైః పులిసై రివ.	51
కింకిణీజాలసంకాళాః, తా వైమవిషులాంబుజాః	
భావగ్రాపో యశ్శ్రీరాః, సుప్తా సద్య జవా బథుః.	52
మృదు ష్వంగేము కాసాంచిత్, కుచాగ్రేము చ సంస్థితాః	
బథూపు ర్యాషుణా నీవ, శుభా భూషణరాజయః.	53
అంశుకాంతాశ్చ కాసాంచిత్, ముఖమారుతకంపితాః	
ఉపర్యుపరి వక్రైణాం, వ్యాఘాయంతే పునః పునః.	54
తాః పతాకా జవేద్యాతాః, పత్సీనాం రుచిరప్రభాః	
నానాపర్ష సువద్దానాం, వక్రములేము రేజిరే.	55
వవల్య శ్శాత్ర కాసాంచిత్, కుండలాని శుభార్పిషాం	
ముఖమారుత సంసర్దాన్, మందం మందం సుయోషితామ్.	56
శర్మరాసవగంభై శ్చ, ప్రకృత్యా సురభి స్వాఖః	
తాసాం వదననిశ్యానః, సిషేవే రావణం తదా.	57
రావణాననశంకాశ్చ, కాశ్మీర్త రావణయోషితః	
ముఖాని స్వ సపత్సీనాం, ఉపాజిష్టు సునః పునః.	58
అత్యర్థం సక్తమనసో, రావణే తా వరస్త్రియః	
అస్యాతంత్రా స్పృషత్సీనాం, ప్రియ మేవాంచరం స్తదా.	59
బాహూ నుపనిథా యాన్యాః, పారిహర్య విభూషితాన్	
అంశుకాని చ రమ్యాణి, ప్రమదా స్తత్ర శిశ్యిరే.	60

- అన్య వక్షసి చాన్యస్యా, తస్యః కాణ్డి తునర్మజం
అపరా త్యంక మన్యస్యాః, తస్య శ్చ ప్యపరా భుజో. 61
- ఊరుపార్వ్య కటీపృష్ఠం, అన్యేన్యస్య సమాక్రితాః
పరస్పర నివిష్టాంగ్యై, మదస్సేహ వశనుగాః. 62
- అన్యేన్యభుజసూతేణ, స్త్రీమాలా గ్రథితా హి సా
మాలేవ గ్రథితా సూతే పుష్టి మత్తపట్టుదా. 63
- లతానాం మాధవే మాసి, పుల్లానాం వాయుసేవనాత్
అన్యేన్యమాలా గ్రథితం, సంస్క్ర కుసుమోచ్చయమ్. 64
- వ్యతివేష్టిత సుస్కంధం, అన్యేన్యభ్రమరాకులం
అసీ ద్వాన ఏవోద్ధాతం, స్త్రీవనం రావణస్య తత్. 65
- ఉచితేష్యపి సువ్యక్తం, న తాసాం యోషితాం తద
వివేక శ్వక్య ఆధాతుం, భూషణాంగాంబర ప్రజమ్. 66
- రావజే సుఖసంవిష్టి, తాః స్త్రీయో వివిధప్రభాః
జ్యులంతః కాంచనా దీపాః, ప్రైక్తంతాం నియిజా ఇవ. 67
- రాజర్షి పితృ దైత్యానాం, గంథర్యాణం చ యోషితః
రాక్షసానాం చ యాః కన్యాః, తస్య కామవశం గతాః. 68
- యుధకామేన తా సృంగాః, రావజేన హృతా స్త్రియః
సమదా మదనేవ, మోహితాః కాణ్డి దాగతాః. 69
- సతత్ర కాచిత్ప్రమదా ప్రసహ్యా
పీర్యేపవన్నేన గుణేన లభ్య,
న చాన్యకామాపి న చాన్యపూర్య
వినా వరార్థం జనకాతృజాం తామ్. 70

న చ కులీనా న చ హీనరూపా
 నా దక్షిణా నా నుపచారయుక్తా
 భార్యాఉ భవ త్రస్య న హీనసత్య
 న చాపి కాంతస్య న కామనీయా.

71

బభూవ బుద్ధిస్తు హరీశ్వరస్య
 యదీదృష్టి రాఘువథర్మపత్నీ
 ఇమాయథా రాక్షసరాజభార్యః
 సుజాత మ స్వేతి హి సాధుబుద్ధేః.

72

పునశ్చ సోఉ చింతయ దార్ఢరూపి
 ధృవం విశిష్టా గుణతో హి సీతా
 అథాయ మస్యం కృతవాన్ మహత్తా
 లంకేశ్వరః కష్ట మనార్యకర్మ.

73

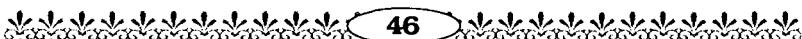
ఇత్యార్థై శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే,
 చతుర్యింశత్తే సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
 శ్రీమత్సుందరకాండే నవమ స్వర్గః.

దశమ స్వర్గః (10)

తత్త దివ్యపమం ముఖ్యం, స్నాటికం రత్న భూషితం
 అవేక్షమాటో హనుమాన్, దదర్మ శయనాసనమ్.

1

**ప్రతిరోజు రామాయణ పారాయణ పూర్తి అయిన
తరువాత చదువువలసిన శ్లోకములు**

- ఏవ మేతత్ పురావృత్తమ్, ఆభ్యానం భద్రమస్తు వః,
ప్రవ్యాహరత విప్రబ్లం, బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతామ్. 1
- లాభస్తైషాం జయస్తైషాం, కుతస్తైషాం పరాభవః,
యేషా మిందీవరక్యామో, హృదయే సుప్రతిష్ఠితః. 2
- కాలే వర్షతు వర్షన్యః, పృథివీ సస్యశాలినీ,
దేశోయం క్షోభరహితో, బ్రాహ్మణా స్పృంతు నిర్వయా. 3
- కావేరి వర్ధతాం కాలే, కాలే వర్షతు వాసవః,
శ్రీరంగనాథో జయతు, శ్రీరంగశ్రీశ్వర వర్ధతామ్. 4
- స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయన్నాం, న్యాయేన మార్గేణ మహీం మహీశాః,
గోభ్రాణైభ్యః తుఫమస్తు నిత్యం, లోకా స్పృమస్తస్మినో భవంతు. 5
- మంగళం కోసలేంద్రాయ, మహానీయ గుణాఖయే,
చక్రవర్తి తమాజాయ, సార్వభౌమాయ మంగళమ్. 6
- వేద వేదాంతవేద్యాయ, మేఘుశ్యామల మూర్తయే,
పుంసాం మోహనరూపాయ, పుణ్య శ్లోకాయ మంగళమ్. 7
- విక్యామిత్రాంతరంగాయ, మిథిలానగరీపతేః,
భాగ్యానాం పరిపాకాయ, భవ్యరూపాయ మంగళమ్. 8
- పితృభక్తాయ సతతం, బ్రాత్మభిః సహసీతయా,
నందితాభిల లోకాయ, రామభద్రాయ మంగళమ్. 9

- త్వుక సాకేతవసాయ, చిత్రకూటవిహరిణీ,
సేవ్యాయ సర్వయమినాం, ధీరోదాత్రాయ మంగళమ్. 10
- శామిత్రిణి చ జూనక్కు, చాపబాణసిధ్మారిణీ,
సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యు, స్వామినే మమ మంగళమ్. 11
- దండకారణ్య వాసాయ, ఖండితామరశత్తువే,
గృధరాజాయ భక్త్యు, ముక్తిదాయాంస్తు మంగళమ్. 12
- సాదరం శబరీదత్త, ఘలమూలాభిలాషిణీ,
సాలభ్య పరిపూర్వాయ, సత్యైద్రిక్తాయ మంగళమ్. 13
- హనుమత్సమవేతాయ, హరీశాభిష్టదాయినే,
వాలి ప్రమథనాయాస్తు, మహాధీరాయ మంగళమ్. 14
- శ్రీమతే రఘువీరాయ, సేతూల్లంఫిత సింధవే,
జిత రాక్షసరాజాయ, రణధీరాయ మంగళమ్. 15
- అసాద్య నగరీం దివ్యామ్, అభిషిక్తాయ సీతయా,
రాజాధిరాజరాజాయ, రామభద్రాయ మంగళమ్. 16
- మంగళ శాసనపరైః, మదాచార్య పురోగ్నైః,
సరైశ్చ పూర్వైరాచార్యైః, సత్పుతాయాస్తు మంగళమ్. 17
- యదక్షర పదభష్టం, మాత్రా హీనంతు యద్వవేత్,
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోస్తుతే. 18
- కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్య, బుధ్యాంశుత్పనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్,
కరోమి యద్యత్నకలం పరస్పై, నారాయణాయేతి సమర్పయామి. 19

శ్రీమన్నారాయణాయేతి సమర్పయామి.